

พระราชบัญญัติ

การป้องกันและแก้ไขปัญหา
การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙

พระราชบัญญัติ

การป้องกันและแก้ไขปัญหา
การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙

พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙

จัดทำโดย : สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

พิมพ์ครั้งที่ ๒ : พฤษภาคม ๒๕๖๕

จำนวน : ๑๔,๐๖๐ เล่ม

พิมพ์ที่ : ศูนย์สื่อและสิ่งพิมพ์แก้วเจ้าจอม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

สารบัญ

	หน้า
◆ พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙	๑
◆ กฎกระทรวงกำหนดประเภทของสถานศึกษาและการดำเนินการของสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๗
◆ กฎกระทรวงกำหนดประเภทของสถานประกอบกิจการและการดำเนินการของสถานประกอบกิจการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแก่ลูกจ้างซึ่งเป็นวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๖๑	๒๑
◆ กฎกระทรวงกำหนดประเภทของสถานบริการและดำเนินการของสถานบริการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๖๒	๒๔
◆ กฎกระทรวงการจัดสวัสดิการสังคมที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๖๓	๓๐
◆ กฎกระทรวงกำหนดการดำเนินการของราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อให้วัยรุ่นได้รับสิทธิในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๖๔	๓๘
◆ ประกาศกระทรวงการพัฒนาการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการส่งเสริมสนับสนุน การให้คำปรึกษาแนะนำ และดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น	๔๑

พระราชบัญญัติ
การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
พ.ศ. ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราช
โองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญห
การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำ
และยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการป้องกัน
และแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒^[๑] พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวัน
นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“วัยรุ่น” หมายความว่า บุคคลอายุเกินสิบปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึงยี่สิบปี
บริบูรณ์

[๑] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓/ตอนที่ ๓๐ ก/หน้า ๑/๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙

“นักเรียน” หมายความว่า วัยรุ่นซึ่งกำลังรับการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ทั้งประเภทสามัญศึกษาและอาชีวศึกษาหรือเทียบเท่าอยู่ในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน

“นักศึกษา” หมายความว่า วัยรุ่นซึ่งกำลังรับการศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่าอยู่ในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน

“เพศวิถีศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้ในเรื่องเพศที่ครอบคลุมถึงพัฒนาการในแต่ละช่วงวัย การมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น การพัฒนาทักษะส่วนบุคคล พฤติกรรมทางเพศ สุขภาวะทางเพศ และมิติทางสังคมและวัฒนธรรมที่ส่งผลกระทบต่อเรื่องเพศ รวมทั้งสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ที่ให้ความสำคัญกับความหลากหลายและความเสมอภาคทางเพศ

“อนามัยการเจริญพันธุ์” หมายความว่า ภาวะความแข็งแรงสมบูรณ์ของร่างกายและจิตใจที่เป็นผลอันเกิดจากกระบวนการทำหน้าที่ของระบบสุขภาพทางเพศและการเจริญพันธุ์ตลอดช่วงชีวิต ซึ่งทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

“บริการอนามัยการเจริญพันธุ์” หมายความว่า การให้บริการส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูที่เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์

“การจัดสวัสดิการสังคม” หมายความว่า การจัดสวัสดิการสังคมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

“สถานบริการ” หมายความว่า สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

“สถานประกอบกิจการ” หมายความว่า สถานที่ซึ่งผู้ประกอบการใช้เป็นสถานที่ประกอบธุรกิจและมีลูกจ้างทำงานอยู่ในสถานประกอบกิจการนั้น

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภ
ในวัยรุ่น

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔^[๒] ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาศังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้ และให้รัฐมนตรีแต่ละกระทรวงมีอำนาจออกกฎกระทรวงและระเบียบ
เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้
บังคับได้

หมวด ๑

การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภในวัยรุ่น

มาตรา ๕ วัยรุ่นมีสิทธิตัดสินใจด้วยตนเอง และมีสิทธิได้รับข้อมูลข่าวสาร
และความรู้ ได้รับการบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ ได้รับการรักษาความลับ
และความเป็นส่วนตัว ได้รับการจัดสวัสดิการสังคอย่างเสมอภาคและไม่ถูกเลือกปฏิบัติ
และได้รับสิทธิอื่นใดที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน
และเพียงพอ

มาตรา ๖ ให้สถานศึกษาดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภ
ในวัยรุ่น ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีการเรียนการสอนเรื่องเพศวิถีศึกษาให้เหมาะสมกับช่วงวัย
ของนักเรียนหรือนักศึกษา

[๒] มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
(ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๖๒

(๒) จัดหาและพัฒนาผู้สอนให้สามารถสอนเพศวิถีศึกษา และให้คำปรึกษา
ในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแก่นักเรียนหรือนักศึกษา

(๓) จัดให้มีระบบการดูแล ช่วยเหลือ และคุ้มครองนักเรียนหรือนักศึกษา
ซึ่งตั้งครรภ์ ให้ได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมและต่อเนื่อง รวมทั้งจัดให้มีระบบ
การส่งต่อให้ได้รับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ และการจัดสวัสดิการสังคม
อย่างเหมาะสม

การกำหนดประเภทของสถานศึกษา และการดำเนินการของสถานศึกษา
แต่ละประเภท ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗ ให้สถานบริการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์
ในวัยรุ่น ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา
การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแก่ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่นอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอ

(๒) จัดให้มีบริการให้คำปรึกษาและบริการอนามัยการเจริญพันธุ์
ที่ได้มาตรฐานสำหรับผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่น และสอดคล้องกับสิทธิตามมาตรา ๕
รวมทั้งจัดให้มีระบบการส่งต่อให้ได้รับการจัดสวัสดิการสังคมอย่างเหมาะสม

การกำหนดประเภทของสถานบริการ และการดำเนินการของสถานบริการ
แต่ละประเภท ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘ ให้สถานประกอบกิจการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา
การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา
การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแก่ลูกจ้างซึ่งเป็นวัยรุ่นอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอ

(๒) จัดหรือสนับสนุนให้ลูกจ้างซึ่งเป็นวัยรุ่นเข้าถึงบริการให้คำปรึกษา
และบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ รวมทั้งจัดให้มีระบบการส่งต่อให้ได้รับ
การจัดสวัสดิการสังคมอย่างเหมาะสม

การกำหนดประเภทของสถานประกอบกิจการ และการดำเนินการ
ของสถานประกอบกิจการแต่ละประเภท ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๙ ให้มีการจัดสวัสดิการสังคมที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมสนับสนุนให้สภาเด็กและเยาวชนระดับจังหวัดและระดับ
อำเภอสร้างเครือข่ายเด็กและเยาวชนในพื้นที่เพื่อเป็นแกนนำป้องกัน แก้ไข และเฝ้าระวัง
ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

(๒) ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานของเอกชน
ที่เกี่ยวข้อง ทำหน้าที่ประสานงาน เฝ้าระวัง และให้ความช่วยเหลือแก่วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์
และครอบครัว

(๓) จัดให้มีการฝึกอาชีพตามความสนใจและความถนัดแก่วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์
ก่อนและหลังคลอดที่ประสงค์จะเข้ารับฝึกอาชีพ และประสานงานเพื่อจัดหางานให้ได้
ประกอบอาชีพตามความเหมาะสม

(๔) จัดหาครอบครัวทดแทนในกรณีที่วัยรุ่นไม่สามารถเลี้ยงดูบุตร
ด้วยตนเองได้

(๕) การจัดสวัสดิการสังคมในด้านอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการป้องกัน
และแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้วัยรุ่น
ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นได้รับสิทธิตามมาตรา ๕

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ราชการส่วนท้องถิ่น
มีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด
ในกฎกระทรวง

หมวด ๒

คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

มาตรา ๑๑^[๓] ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนเก้าคน ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม และปลัดกรุงเทพมหานคร

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ มีผลงาน และมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ไม่น้อยกว่าห้าปี ในด้านการสาธารณสุข ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของวัยรุ่น ด้านการศึกษา ด้านจิตวิทยา และด้านการสังคมสงเคราะห์ ด้านละหนึ่งคน

(๔) ผู้แทนเด็กและเยาวชน จำนวนสองคน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งจากผู้แทนสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย เป็นชายหนึ่งคนและหญิงหนึ่งคน

ให้อธิบดีกรมอนามัย เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกรมกิจการเด็กและเยาวชน ผู้แทนกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขกำหนด โดยต้องคำนึงถึงชายและหญิงในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

[๓] มาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ
- (๖) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๗) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- (๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก ให้ออก หรือเลิกจ้างจากหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชนเพราะทุจริตต่อหน้าที่ ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

มาตรา ๑๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี นับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านเดียวกันแทน และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน ประธานกรรมการจะไม่ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้ และในการนี้ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยการแทนที่ที่เหลืออยู่

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ประธานกรรมการให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติ
เสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒

มาตรา ๑๕ ผู้แทนเด็กและเยาวชนตามมาตรา ๑๑ (๔) ต้องมีอายุไม่เกิน
ยี่สิบห้าปีบริบูรณ์ ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒ (๑) และไม่มีลักษณะต้องห้าม
ตามมาตรา ๑๒ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) และให้นำมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับ
กับการดำรงตำแหน่งกรรมการของผู้แทนเด็กและเยาวชนดังกล่าวโดยอนุโลม

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนเด็กและ
เยาวชนตามวรรคหนึ่ง พ้นจากตำแหน่งเมื่อตาย หรือลาออก หรือมีอายุเกินยี่สิบห้าปี
บริบูรณ์ หรือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ (๑) (๓) (๔) (๕) (๖)
(๗) หรือ (๘)

มาตรา ๑๖ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุม
ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม
หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มี
เสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้น
อีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ให้มีการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยปีละสองครั้ง

มาตรา ๑๗ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์
ในวัยรุ่นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

(๒) เสนอแนวทางแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่นต่อคณะรัฐมนตรี รวมทั้งเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรี ในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) เสนอรายงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น ต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๔) กำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับหน่วยงานของรัฐและหน่วยงาน ของเอกชนเพื่อป้องกัน ช่วยเหลือ แก้ไข และเยียวยาปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น ปัญหาอนามัยการเจริญพันธุ์ของวัยรุ่น การใช้ความรุนแรงทางเพศและการกระทำความ ผิดเกี่ยวกับเพศ

(๕) ให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขปัญหาคัดข้องในการดำเนินการ เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่นแก่หน่วยงานของรัฐและ หน่วยงานของเอกชน

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๘ นโยบายและยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครุฑในวัยรุ่นตามมาตรา ๑๗ (๑) อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) มาตรการเกี่ยวกับการได้รับข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น

(๒) มาตรการเกี่ยวกับการให้วัยรุ่นได้รับสิทธิตามมาตรา ๕

(๓) มาตรการเกี่ยวกับการป้องกัน ช่วยเหลือ แก้ไข และเยียวยาปัญหา การตั้งครุฑในวัยรุ่น

(๔) มาตรการเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น ในหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานของเอกชน ให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีเอกภาพ และมีประสิทธิภาพ

การจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์ตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงหลักการ มีส่วนร่วมของประชาชน ประชาสังคม และวัยรุ่นด้วย

มาตรา ๑๙ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

การประชุมคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น หรือให้ส่งคำชี้แจง เอกสาร ข้อมูล หลักฐาน หรือวัตถุใดที่เกี่ยวข้องมาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่ปรากฏว่าสถานศึกษา สถานบริการ สถานประกอบกิจการ หรือหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการแจ้งต่อรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น เพื่อให้มีการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๒ ให้กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และรายงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเสนอต่อคณะกรรมการ

(๒) ประสานงาน ติดตาม ประเมินผล และร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการรณรงค์และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นและพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม

(๔) เป็นศูนย์กลางฐานข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และดำเนินการหรือสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยในเรื่องดังกล่าว

(๕) จัดทำแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกัน ช่วยเหลือ แก้ไข และเยียวยาปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ปัญหาอนามัยการเจริญพันธุ์ของวัยรุ่น การใช้ความรุนแรงทางเพศและการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ และเผยแพร่ให้แก่หน่วยงานของรัฐและหน่วยงานของเอกชน

(๖) จัดทำแนวทางการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะรัฐมนตรี คณะกรรมการ หรือ คณะอนุกรรมการมอบหมาย หรือตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

หมวด ๓ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือ คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๐ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน หนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๔ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการ ตามมาตรา ๑๑ (๑) และ (๒) และให้อธิบดีกรมอนามัยเป็นกรรมการและเลขานุการ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๑ (๓) และผู้แทนเด็กและเยาวชนตามมาตรา ๑๑ (๔) ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ให้ผู้แทน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกรมกิจการเด็กและเยาวชน และผู้แทน กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การตั้งครุรค์ในวัยรุ่นของประเทศมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของบุคคลครอบครัว ชุมชน สังคม และเศรษฐกิจในภาพรวม และปัญหาการตั้งครุรค์ในวัยรุ่นของประเทศมีความซับซ้อนและไม่อาจแก้ไขได้ด้วยอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง ดังนั้น สมควรสร้างกลไกในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการดำเนินการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานของเอกชน และประชาสังคม เพื่อบูรณาการให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุรค์ในวัยรุ่นเป็นรูปธรรม มีความเป็นเอกภาพ และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๖๒^[๔]

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๑๒ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมายและพระราชกฤษฎีกาที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับในส่วนที่กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นผู้รักษาการหรือเป็นผู้รักษาการร่วม ให้เปลี่ยนเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเป็นผู้รักษาการหรือเป็นผู้รักษาการร่วม ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในบัญชี ๑ท้ายพระราชบัญญัตินี้

บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมายและพระราชกฤษฎีกาที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับในส่วนที่กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้รักษาการหรือเป็นผู้รักษาการร่วม หากเป็นกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้เปลี่ยนเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเป็นผู้รักษาการหรือเป็นผู้รักษาการร่วม

[๔] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖/ตอนที่ ๕๗ ก/หน้า ๑/๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒

บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับในส่วนที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้เพิ่มรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเป็นผู้รักษาการร่วม ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในบัญชี ๒ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติของคณะรัฐมนตรีใดที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อ้างถึง “กระทรวงศึกษาธิการ” “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ” “ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ” หรือผู้ดำรงตำแหน่ง หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ในกระทรวงศึกษาธิการ หากเกี่ยวกับการอุดมศึกษาหรือการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมให้ถือว่าบทบัญญัตินั้น อ้างถึง “กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” “ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” หรือผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ในกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณี

ให้เปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของสภาหรือคณะกรรมการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการโอนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ไปเป็นส่วนราชการตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง เพื่อให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่และการเปลี่ยนแปลงผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในบัญชี ๔ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

ความในวรรคหนึ่งและวรรคสองไม่ใช้บังคับแก่สถาบันการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา

มาตรา ๑๗ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญเติบโตอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน เพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงของโลกที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สมควรจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมขึ้น เพื่อให้มีการบูรณาการ การเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และศาสตร์อื่นเข้าด้วยกัน และให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและสถาบันวิจัยในทิศทางที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผน และนโยบายในการพัฒนาประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง
ออกตามความในพระราชบัญญัติ
การป้องกันและแก้ไขปัญหา
การตั้งครุฑในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙

กฎกระทรวง

กำหนดประเภทของสถานศึกษาและการดำเนินการของสถานศึกษา
ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
พ.ศ. ๒๕๖๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้สถานศึกษาแต่ละประเภทดังต่อไปนี้ ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

(๑) สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับ ดังต่อไปนี้

(ก) ระดับประถมศึกษา

(ข) ระดับมัธยมศึกษา

(๒) สถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาตามหลักสูตร ดังต่อไปนี้

(ก) ประกาศนียบัตรวิชาชีพ

(ข) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

(ค) ปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

(๓) สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ข้อ ๓ ให้สถานศึกษาตามข้อ ๒ (๑) (ก) และ (ข) และ (๒) (ก) จัดให้มีการเรียนการสอนเรื่องเพศวิถีศึกษาและทักษะชีวิตให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน โดยมีเนื้อหาและกระบวนการเรียนรู้ในเรื่องเพศที่ครอบคลุมถึงพัฒนาการในแต่ละช่วงวัย การมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น การพัฒนาทักษะส่วนบุคคล พฤติกรรมทางเพศ สุขภาวะทางเพศ และมิติทางสังคมและวัฒนธรรมที่ส่งผลกระทบต่อเรื่องเพศ รวมทั้งสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ที่ให้ความสำคัญกับความหลากหลายและความเสมอภาคทางเพศ

ให้สถานศึกษาตามข้อ ๒ (๑) (ก) และ (ข) และ (๒) (ก) จัดให้มีการติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับประสิทธิผลของการเรียนการสอนตามวรรคหนึ่งอย่างเป็นระบบ และให้เป็นส่วนหนึ่งของการวัดผลการศึกษา

ข้อ ๔ ให้สถานศึกษาตามข้อ ๒ (๒) (ข) และ (ค) และ (๓) จัดให้มีการเรียนการสอนเรื่องเพศวิถีศึกษาและทักษะชีวิตให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักศึกษา โดยสอดคล้องกับเนื้อหาและกระบวนการเรียนรู้ในเรื่องเพศตามข้อ ๓ วรรคหนึ่ง และจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการเรียนการสอนดังกล่าวอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ ตามที่สถานศึกษาดังกล่าวกำหนด

ข้อ ๕ ให้สถานศึกษาตามข้อ ๒ จัดหาและพัฒนาผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถ มีทัศนคติที่ดี และมีทักษะการสอนที่เหมาะสม รวมทั้งเข้าใจจิตวิทยาการเรียนรู้ของนักเรียนหรือนักศึกษาแต่ละระดับที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถสอนเพศวิถีศึกษา ทักษะชีวิต และให้คำปรึกษาในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแก่นักเรียนหรือนักศึกษา

ในกรณีที่สถานศึกษาตามข้อ ๒ มีผู้สอนเพศวิถีศึกษา ทักษะชีวิต และให้คำปรึกษาไม่เพียงพอ ให้สถานศึกษานั้นประสานงานกับหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถในการสอนเพศวิถีศึกษา ทักษะชีวิต และให้คำปรึกษาตามวรรคหนึ่ง เพื่อขอรับการสนับสนุนหรือทำหน้าที่เป็นผู้สอนเพศวิถีศึกษา ทักษะชีวิต และให้คำปรึกษาดังกล่าวให้เหมาะสมและเพียงพอ

ข้อ ๖ ให้สถานศึกษาตามข้อ ๒ (๓) พัฒนาการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาในคณะศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ หรือคณะหรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้มีความรู้และสามารถสอนเพศวิถีศึกษา ทักษะชีวิต และให้คำปรึกษาในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นตามข้อ ๕ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๗ สถานศึกษาตามข้อ ๒ ที่มีนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครรภ์อยู่ในสถานศึกษา ต้องไม่ให้นักเรียนหรือนักศึกษานั้นออกจากสถานศึกษาดังกล่าว เว้นแต่เป็นการย้ายสถานศึกษา

ให้สถานศึกษาตามวรรคหนึ่ง จัดให้มีระบบการดูแล ช่วยเหลือ และคุ้มครองนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครรภ์ให้ได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมและต่อเนื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) อนุญาตให้นักเรียนหรือนักศึกษาดังกล่าวหยุดพักการศึกษาในระหว่างการตั้งครรภ์ การคลอด และหลังคลอดเพื่อดูแลบุตร ตามความเหมาะสม และจัดการเรียนการสอนให้เกิดความยืดหยุ่นตามศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

(๒) จัดให้มีผู้ให้คำปรึกษาตามข้อ ๕ โดยร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ซึ่งปกครองดูแลนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครรภ์ในการให้ความช่วยเหลือและสร้างความเข้าใจสำหรับการอยู่ร่วมกับสังคม ทั้งนี้ ให้สถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมกับนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครรภ์

เพื่อประโยชน์ในการจัดระบบตามวรรคสอง ให้สถานศึกษาจัดให้มีช่องทางหรือวิธีการที่หลากหลายในการดูแล ช่วยเหลือ และคุ้มครองนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครุภักดิ์ รวมทั้งประสานงานและร่วมมือกับแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการยุติธรรม หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง เพื่อให้การดูแล ช่วยเหลือ และคุ้มครองนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครุภักดิ์นั้น

ข้อ ๘ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องส่งต่อนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครุภักดิ์ให้ได้รับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์หรือการจัดสวัสดิการสังคม ให้สถานศึกษาตามข้อ ๒ จัดให้มีระบบการส่งต่อโดยประสานกับสถานบริการหรือหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครุภักดิ์นั้นได้รับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์และการจัดสวัสดิการสังคมอย่างเหมาะสม

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑

ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ บัญญัติให้สถานศึกษาดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการกำหนดประเภทของสถานศึกษาและการดำเนินการของสถานศึกษาแต่ละประเภท ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

กำหนดประเภทของสถานประกอบกิจการและการดำเนินการของสถานประกอบกิจการ
ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแก่ลูกจ้างซึ่งเป็นวัยรุ่น
พ.ศ. ๒๕๖๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้สถานประกอบกิจการทุกประเภทจัดให้มีข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับการป้องกัน
และแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแก่ลูกจ้างซึ่งเป็นวัยรุ่นอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอ
โดยอย่างน้อยต้องครอบคลุมในเรื่อง ดังต่อไปนี้

- (๑) การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์
- (๒) การคุมกำเนิด โดยเฉพาะการคุมกำเนิดกึ่งถาวร
- (๓) การฝากครรภ์และการดูแลการตั้งครรภ์
- (๔) การแท้งและปัญหาภาวะแทรกซ้อนอันเนื่องจากการแท้ง
- (๕) โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะการติดเชื้อและเรื่องเอชไอวี

ข้อ ๓ ให้สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างทำงานในขณะเดียวกันตั้งแต่สองร้อยคนขึ้นไป
จัดให้มีพยาบาลประจำสถานประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน ทำหน้าที่บริการ
ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแก่ลูกจ้างซึ่งเป็นวัยรุ่นตามข้อ ๒

ข้อ ๔ ในกรณีที่ลูกจ้างซึ่งเป็นวัยรุ่นขอคำปรึกษาหรือขอรับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์
ต่อสถานประกอบกิจการ ให้สถานประกอบกิจการจัดหรือสนับสนุนให้ลูกจ้างซึ่งเป็นวัยรุ่นเข้าถึงบริการ
จากสถานบริการที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาหรือให้บริการอนามัยการเจริญพันธุ์
รวมทั้งจัดให้มีระบบการส่งต่อไปยังหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคม
เพื่อให้ลูกจ้างซึ่งเป็นวัยรุ่นได้รับการจัดสวัสดิการสังคมอย่างเหมาะสมต่อไป

ข้อ ๕ การดำเนินการของสถานประกอบกิจการตามข้อ ๓ และข้อ ๔ ให้คำนึงถึงสิทธิในการตัดสินใจด้วยตนเอง การรักษาความลับ และความเป็นส่วนตัวของลูกจ้างซึ่งเป็นวัยรุ่นด้วย

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

พลตำรวจเอก อุดมย์ แสงสิงแก้ว

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้สถานประกอบกิจการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ของลูกจ้างซึ่งเป็นวัยรุ่น โดยการกำหนดประเภทของสถานประกอบกิจการและการดำเนินการของสถานประกอบกิจการแต่ละประเภทในเรื่องดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

กำหนดประเภทของสถานบริการและการดำเนินการของสถานบริการ
ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ข้อ ๒ สถานบริการมีสองประเภท ดังต่อไปนี้

- (๑) สถานบริการที่มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์
- (๒) สถานบริการที่ไม่มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์

ข้อ ๓ สถานบริการที่มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ตามข้อ ๒ (๑) ต้องจัดให้มี
การให้บริการแก่ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่น ดังต่อไปนี้

- (๑) การให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ตามข้อ ๖
- (๒) การให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
ตามข้อ ๗

(๓) การให้คำปรึกษาตามข้อ ๘

(๔) การให้บริการอนามัยการเจริญพันธุ์ตามข้อ ๑๐

(๕) การให้บริการอนามัยการเจริญพันธุ์ตามข้อ ๑๑ ตามความพร้อมและความสามารถในการให้บริการของสถานบริการนั้น

ในกรณีที่สถานบริการตามวรรคหนึ่งมีเหตุจำเป็นที่ไม่อาจให้บริการอนามัยการเจริญพันธุ์อย่างหนึ่ง
อย่างใดตามข้อ ๑๐ ได้ ให้สถานบริการดังกล่าวส่งต่อไปยังสถานบริการที่มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์
ซึ่งมีความพร้อม

ในกรณีที่สถานบริการตามวรรคหนึ่งจัดให้มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ตามข้อ ๑๑ แต่ไม่มีความพร้อมและความสามารถในการให้บริการอนามัยการเจริญพันธุ์อย่างหนึ่งอย่างใด ให้สถานบริการดังกล่าวส่งต่อไปยังสถานบริการที่มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ซึ่งมีบุคลากรและอุปกรณ์ที่พร้อมสำหรับการให้บริการนั้น ๆ

นอกจากการจัดให้มีบริการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสามแล้ว ให้สถานบริการตามวรรคหนึ่งดำเนินการให้ผู้รับบริการได้รับการส่งต่อไปยังหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคม เพื่อให้ผู้รับบริการดังกล่าวได้รับการจัดสวัสดิการสังคมอย่างเหมาะสมต่อไป

ข้อ ๔ สถานบริการที่ไม่มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ตามข้อ ๒ (๒) อาจจัดให้มีการให้บริการแก่ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่น ดังต่อไปนี้

(๑) การให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ตามข้อ ๖

(๒) การให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นตามข้อ ๗

(๓) การให้คำปรึกษาตามข้อ ๘

ในกรณีที่ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่นมีความประสงค์ขอรับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ตามข้อ ๑๐ หรือข้อ ๑๑ ให้สถานบริการตามวรรคหนึ่งให้คำแนะนำหรือช่วยเหลือเพื่อให้ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่นดังกล่าวได้รับการบริการในสถานบริการที่มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ ทั้งนี้ สถานบริการดังกล่าวอาจประสานความร่วมมือกับราชการส่วนท้องถิ่น องค์กร หรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่ออำนวยความสะดวกด้วยก็ได้

ข้อ ๕ ในกรณีที่ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่นถูกส่งต่อมาจากสถานศึกษาหรือสถานประกอบกิจการเพื่อขอรับบริการเกี่ยวกับคำปรึกษาหรือบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ ให้สถานบริการตามข้อ ๒ (๑) หรือ (๒) ดำเนินการตามข้อ ๓ หรือข้อ ๔ แล้วแต่กรณี

หมวด ๑

การให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้

ข้อ ๖ ให้สถานบริการจัดให้มีบริการข้อมูลข่าวสารและความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์แก่ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่นอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการอย่างครบถ้วน และเพียงพอต่อการดูแลป้องกัน และแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น รวมทั้งต่อการตัดสินใจใช้บริการต่าง ๆ

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง สถานบริการอาจประสานความร่วมมือกับราชการส่วนท้องถิ่น องค์กร หรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่นสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้ได้อย่างสะดวกด้วยก็ได้

ข้อ ๗ ให้สถานบริการจัดให้มีบริการข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแก่ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่น ดังต่อไปนี้

(๑) สิทธิของวัยรุ่นตามมาตรา ๕

- (๒) เพศวิถีศึกษา
- (๓) การดูแลสุขภาพอนามัยสำหรับวัยรุ่น
- (๔) การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย
- (๕) การคุมกำเนิด
- (๖) โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
- (๗) การติดเชื้อเอชไอวีหรือการเป็นโรคเอดส์
- (๘) ข้อมูลข่าวสารและความรู้อื่นที่จำเป็น

หมวด ๒ การให้คำปรึกษา

ข้อ ๘ ให้สถานบริการจัดให้มีบริการให้คำปรึกษาแก่ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่น ดังต่อไปนี้

- (๑) ผลกระทบด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมที่เกิดจากการตั้งครรภ์
- (๒) การป้องกันการตั้งครรภ์
- (๓) การดูแลสุขภาพอนามัยในระหว่างตั้งครรภ์
- (๔) การตรวจหาเชื้อเอชไอวีหรือโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่น ๆ
- (๕) การยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ที่เป็นไปตามประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายอื่น

ที่เกี่ยวข้อง

- (๖) การส่งต่อไปยังสถานบริการอื่น
- (๗) คำปรึกษาอื่นที่จำเป็น

การจัดให้มีบริการให้คำปรึกษาตามวรรคหนึ่ง สถานบริการอาจประสานความร่วมมือกับราชการส่วนท้องถิ่น องค์กร หรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งมีความพร้อมในการให้คำปรึกษาเพื่อร่วมดำเนินการด้วยก็ได้

ข้อ ๙ การจัดให้มีบริการให้คำปรึกษาตามข้อ ๘ ผู้ให้บริการต้องไม่โน้มน้าวให้ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่นตัดสินใจตามความเห็นของผู้ให้บริการ โดยการให้คำปรึกษาต้องอยู่ในสถานที่ที่มีความเป็นส่วนตัวและเป็นสัดส่วน ทั้งนี้ ต้องไม่มีการบันทึกเสียง ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว หรือดำเนินการอื่นใดในทำนองเดียวกัน

ในกรณีที่มีการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาตามวรรคหนึ่ง ผู้ให้บริการต้องจัดเก็บข้อมูลที่เข้าถึงได้เฉพาะผู้ให้บริการที่เกี่ยวข้องเท่านั้น และต้องไม่เปิดเผยข้อมูลให้แก่ผู้อื่น เว้นแต่ได้รับความยินยอมจากผู้รับบริการเป็นลายลักษณ์อักษร หรือเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการส่งต่อเพื่อรับบริการที่เกี่ยวข้องกับผลการปรึกษา

หมวด ๓
การให้บริการอนามัยการเจริญพันธุ์

ข้อ ๑๐ ให้สถานบริการที่มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์จัดให้มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ที่ได้มาตรฐานแก่ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่น ดังต่อไปนี้

(๑) การจัดให้มียา เวชภัณฑ์ หรืออุปกรณ์ทางการแพทย์ในการป้องกันและควบคุมโรคที่เกี่ยวข้องกับอนามัยการเจริญพันธุ์ และการคุมกำเนิดอย่างเพียงพอ เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพปัญหาของวัยรุ่น

(๒) การคุมกำเนิดตามศักยภาพของสถานบริการนั้น ๆ

(๓) การทดสอบการตั้งครรภ์

(๔) การดูแลรักษาเบื้องต้นสำหรับผู้ที่ตั้งครรภ์

(๕) การดูแลสุขภาพอนามัยในระหว่างตั้งครรภ์และการรับฝากครรภ์

(๖) การตรวจหลังคลอด การให้คำแนะนำการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา และการให้บริการคุมกำเนิดหลังคลอดที่เหมาะสม

(๗) การดูแลสุขภาพอนามัยของมารดาและบุตรหลังคลอด

(๘) การให้บริการอนามัยการเจริญพันธุ์อื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

ให้สถานบริการตามวรรคหนึ่งตรวจสอบและแจ้งขอบเขตแห่งสิทธิรับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ของผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่น เพื่อให้ผู้รับบริการได้ทราบถึงค่าใช้จ่ายและสิทธิของตน

ในการจัดบริการตามวรรคหนึ่ง สถานบริการอาจประสานความร่วมมือกับราชการส่วนท้องถิ่น องค์กร หรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการนั้นเพื่อร่วมดำเนินการด้วยก็ได้

ข้อ ๑๑ นอกจากการจัดให้มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ตามข้อ ๑๐ สถานบริการที่มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์อาจจัดให้มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์แก่ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่น ดังต่อไปนี้

(๑) การตรวจหาเชื้อเอชไอวีหรือโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่น ๆ

(๒) การตรวจรักษาและให้คำแนะนำผู้ถูกกระทำความรุนแรงทางเพศ

(๓) การรับฝากครรภ์เสี่ยงสูง และการดูแลการคลอดและหลังคลอด

(๔) การดูแลผู้มีภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์ การคลอด และหลังคลอดทั้งมารดาและบุตร

(๕) การรับฝากครรภ์ผู้รับบริการที่ติดเชื้อเอชไอวี และการดูแลการคลอดและหลังคลอด รวมทั้งการดูแลให้ผู้รับบริการดังกล่าวได้รับยาต้านไวรัสเพื่อป้องกันการถ่ายทอดเชื้อจากมารดาสู่บุตร

(๖) การยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ที่เป็นไปตามประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๗) การให้บริการอนามัยการเจริญพันธุ์อื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

ข้อ ๑๒ การบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ในหมวดนี้ ให้เป็นไปตามสิทธิตัดสินใจด้วยตนเองของวัยรุ่น

ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่นอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไปมีสิทธิตัดสินใจด้วยตนเองในการรับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ ในกรณีที่ผู้รับบริการตัดสินใจรับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ให้ผู้รับบริการดังกล่าวให้ความยินยอมด้วยวาจาหรือทำเป็นลายลักษณ์อักษร หากมีการให้ความยินยอมด้วยวาจา ให้ผู้ให้บริการบันทึกความยินยอมนั้นไว้ในเวชระเบียน

ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่นอายุไม่ถึงสิบห้าปีมีสิทธิตัดสินใจด้วยตนเองในการรับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ตามข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ เว้นแต่กรณีตามข้อ ๑๑ (๖)

ข้อ ๑๓ ในการให้บริการอนามัยการเจริญพันธุ์ สถานบริการที่มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ต้องรักษาความลับของผู้รับบริการซึ่งเป็นผู้เยาว์โดยไม่เปิดเผยข้อมูลแก่ผู้อื่น เว้นแต่กรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้รับบริการให้ความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร
- (๒) เพื่อประโยชน์ในการส่งต่อ
- (๓) อาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ความปลอดภัย หรือสวัสดิภาพของผู้รับบริการ
- (๔) ผู้รับบริการถูกทำร้ายหรือล่วงละเมิดต่อร่างกายหรือจิตใจ
- (๕) เป็นคำสั่งศาล

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ปิยะสกล สกลสัตยาทร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังครรรกในวัยร่น พ.ศ. ๒๕๕๙ บัญญัติให้สถานบริการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังครรรกในวัยร่น โดยการกำหนดประเภทของสถานบริการและการดำเนินการของสถานบริการแต่ละประเภทให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

การจัดสวัสดิการสังคมที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังครรภในวัยรุน

พ.ศ. ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังครรภในวัยรุน พ.ศ. ๒๕๕๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“สภาเด็กและเยาวชนระดับจังหวัดและระดับอำเภอ” หมายความว่า สภาเด็กและเยาวชนจังหวัด สภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร สภาเด็กและเยาวชนอำเภอ และสภาเด็กและเยาวชนเขตตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

หมวด ๑

การส่งเสริมสนับสนุนสภาเด็กและเยาวชนระดับจังหวัดและระดับอำเภอ

ข้อ ๓ ให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนส่งเสริมสนับสนุนสภาเด็กและเยาวชนระดับจังหวัดและระดับอำเภอในการสร้างเครือข่ายเด็กและเยาวชนในพื้นที่เพื่อเป็นแกนนำป้องกัน แก้ไข และเฝ้าระวังปัญหาดังครรภในวัยรุน โดยให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้มีแกนนำเด็กและเยาวชนในพื้นที่ เพื่อเป็นผู้นำในการเฝ้าระวังปัญหาดังครรภในวัยรุน และทำหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความรู้ตาม (๒)

(๒) จัดให้แกนนำเด็กและเยาวชนในพื้นที่ทราบข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังครรภในวัยรุน ดังต่อไปนี้

(ก) การป้องกันการตั้งครรภและการคุมกำเนิด

(ข) การช่วยเหลือวัยรุนที่ตั้งครรภ

(ค) การดูแลสุขภาพอนามัย

(ง) โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

(จ) บริการสวัสดิการสังคมที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

(ฉ) ข้อมูลข่าวสารและความรู้อื่นที่จำเป็น

(๓) ให้มีการเฝ้าระวังปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และการดำเนินการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระหว่างสภาเด็กและเยาวชนระดับจังหวัดและระดับอำเภอ แกนนำเด็กและเยาวชนในพื้นที่ และหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(๔) จัดทำโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการป้องกัน แก้ไข และเฝ้าระวังปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

ให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนจัดให้มีที่ปรึกษาตามที่คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนระดับจังหวัดและระดับอำเภอเสนอ หรือประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายในกระทรวง ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะแก่สภาเด็กและเยาวชนระดับจังหวัดและระดับอำเภอในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๔ ในการส่งเสริมสนับสนุนสภาเด็กและเยาวชนระดับจังหวัดและระดับอำเภอ ตามข้อ ๓ ให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดอบรมการสร้างเครือข่ายเด็กและเยาวชนในพื้นที่เพื่อเป็นแกนนำในการป้องกัน แก้ไข และเฝ้าระวังปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

(๒) ประชุมและติดตามผลร่วมกับสภาเด็กและเยาวชนระดับจังหวัดและระดับอำเภอ แกนนำเด็กและเยาวชนในพื้นที่ หน่วยงานของรัฐและหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

(๓) ผลักดันให้ภาคีเครือข่ายเด็กและเยาวชนในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกัน แก้ไข และเฝ้าระวังปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

(๔) ขับเคลื่อนแผนงานและโครงการในการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนระดับจังหวัดและระดับอำเภอ และเครือข่ายเด็กและเยาวชนในพื้นที่

(๕) ให้ความช่วยเหลือด้านวัสดุ อุปกรณ์ หรือบุคลากรตามความจำเป็น

(๖) ดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการป้องกัน แก้ไข และเฝ้าระวังปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

หมวด ๒

การส่งเสริมสนับสนุนหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๕ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ส่งเสริมสนับสนุนหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้องในการประสานงาน เฝ้าระวัง และให้ความช่วยเหลือ แก่วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์และครอบครัว โดยให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเพื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงหรือสถานีวิทยุโทรทัศน์ เครือข่ายสารสนเทศ เว็บไซต์ และช่องทางอื่น ๆ
- (๒) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระหว่างหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้อง
- (๓) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือการจัดสวัสดิการสังคมแก่วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์และครอบครัว
- (๔) ประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดหางานแก่วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์หรือแม่วัยรุ่นให้ได้ประกอบอาชีพตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ตามหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น
- (๕) จัดให้มีการส่งต่อวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์หรือแม่วัยรุ่นเพื่อให้ได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมและต่อเนื่อง ได้รับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ หรือได้รับการฝึกอาชีพหรือจัดหางานให้ได้ประกอบอาชีพตามความเหมาะสม แล้วแต่กรณี
- (๖) ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ หรือสนับสนุนด้านบุคลากรแก่หน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้อง
- (๗) ดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการประสานงาน เฝ้าระวัง และให้ความช่วยเหลือแก่วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์และครอบครัว

หมวด ๓
การฝึกอาชีพ

- ข้อ ๖ ให้กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวจัดให้มีการฝึกอาชีพหรือจัดหาที่ฝึกอาชีพให้แก่วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์หรือแม่วัยรุ่นที่ประสงค์จะเข้ารับการฝึกอาชีพตามความสนใจและความถนัด
- ข้อ ๗ วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์หรือแม่วัยรุ่นที่ประสงค์จะเข้ารับการฝึกอาชีพตามข้อ ๖ ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้
- (๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้แจ้งความประสงค์ที่กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวหรือสถานที่และวิธีการอื่นใดตามที่อธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
 - (๒) ในท้องที่จังหวัดอื่น ให้แจ้งความประสงค์ที่ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัว สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือสถานที่และวิธีการอื่นใดตามที่อธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์หรือแม่วัยรุ่นพักอาศัยในบ้านพักเด็กและครอบครัวหรือที่พักอื่นใดที่กรมกิจการเด็กและเยาวชนจัดให้ตามข้อ ๑๗ ให้แจ้งความประสงค์ผ่านหัวหน้าบ้านพักเด็กและครอบครัวหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการต่อไป

หลักสูตร ระยะเวลาการฝึกอาชีพ สถานที่ฝึกอาชีพ และการช่วยเหลือด้านสวัสดิการให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวกำหนด

เมื่อวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์หรือแม่วัยรุ่นได้รับการฝึกอาชีพแล้ว และประสงค์จะประกอบอาชีพต่อไป ให้กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กรมกิจการเด็กและเยาวชน หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด แล้วแต่กรณี ประสานงานกับกรมการจัดหางาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดหางานให้ได้ประกอบอาชีพตามความเหมาะสม

หมวด ๔ การจัดหาครอบครัวทดแทน

ข้อ ๘ ให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนจัดหาผู้ที่ประสงค์จะรับเลี้ยงดูบุตรของแม่วัยรุ่นเป็นการชั่วคราวเพื่อทำหน้าที่ครอบครัวทดแทนในกรณีที่แม่วัยรุ่นไม่สามารถเลี้ยงดูบุตรด้วยตนเองได้

การจัดหาครอบครัวทดแทนตามวรรคหนึ่ง ต้องคำนึงถึงประโยชน์ของเด็กและได้รับความยินยอมจากแม่วัยรุ่น เว้นแต่ในกรณีที่แม่วัยรุ่นทอดทิ้งบุตรหรือไม่สามารถติดตามตัวแม่วัยรุ่นได้

ในกรณีที่กรมกิจการเด็กและเยาวชนไม่สามารถจัดหาครอบครัวทดแทนตามวรรคหนึ่งได้ หรืออยู่ระหว่างดำเนินการจัดหาครอบครัวทดแทน ให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนดูแลบุตรของแม่วัยรุ่นตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กไปพลางก่อน

ข้อ ๙ ครอบครัวทดแทนตามข้อ ๘ มีหน้าที่ให้การอุปการะเลี้ยงดูบุตรของแม่วัยรุ่นตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และพัฒนาเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก

ให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผนและเตรียมความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือแก่แม่วัยรุ่น บุตรของแม่วัยรุ่น และครอบครัวทดแทน

ข้อ ๑๐ ผู้ที่ประสงค์จะรับเลี้ยงดูบุตรของแม่วัยรุ่น ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้แจ้งความประสงค์ที่กรมกิจการเด็กและเยาวชนหรือสถานที่และวิธีการอื่นใดตามที่อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชนกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๒) ในท้องที่จังหวัดอื่น ให้แจ้งความประสงค์ที่บ้านพักเด็กและครอบครัว สถานสงเคราะห์ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมกิจการเด็กและเยาวชนตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือสถานที่และวิธีการอื่นใดตามที่อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชนกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การแจ้งความประสงค์ตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งตามแบบที่อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชนกำหนด พร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบ

ข้อ ๑๑ ให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนขึ้นทะเบียนผู้ที่ประสงค์จะรับเลี้ยงบุตรของแม่วัยรุ่น เป็นการชั่วคราวเพื่อทำหน้าที่ครอบครัวทดแทนตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์
- (๒) มีความสามารถในการเลี้ยงบุตรของแม่วัยรุ่น
- (๓) มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งและเหมาะสมในการเลี้ยงบุตรของแม่วัยรุ่น
- (๔) มีความประพฤติเหมาะสมที่จะเป็นผู้เลี้ยงบุตรของแม่วัยรุ่น
- (๕) มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจเพียงพอที่จะให้การเลี้ยงบุตรของแม่วัยรุ่น
- (๖) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๗) กรณีอื่นตามระเบียบที่อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชนกำหนด

ในกรณีที่ญาติของฝ่ายแม่หรือฝ่ายพ่อของบุตรของแม่วัยรุ่นประสงค์จะรับเลี้ยงบุตรของแม่วัยรุ่น ให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนขึ้นทะเบียนเป็นครอบครัวทดแทนโดยอาจยกเว้นหลักเกณฑ์อย่างหนึ่งอย่างใดตามวรรคหนึ่งก็ได้ ทั้งนี้ ต้องผ่านการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชนว่า มีความสามารถในการเลี้ยงดูเด็กได้ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการอุปการะเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนและพัฒนาเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก

ให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนตรวจสอบเอกสารและหลักฐานตามแบบการแจ้งความประสงค์ตามข้อ ๑๐ และหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง หากไม่ปรากฏเหตุที่ไม่สามารถขึ้นทะเบียนเป็นครอบครัวทดแทนได้ ให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนขึ้นทะเบียนบุคคลดังกล่าวเป็นครอบครัวทดแทน หากเห็นว่า มีเหตุที่ไม่อาจขึ้นทะเบียนเป็นครอบครัวทดแทนได้ ให้แจ้งผู้ที่ประสงค์จะรับเลี้ยงบุตรของแม่วัยรุ่นทราบ

ข้อ ๑๒ ให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนประสานการมอบบุตรของแม่วัยรุ่นให้แก่ครอบครัวทดแทน โดยต้องชี้แจงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดเกี่ยวกับการที่แม่วัยรุ่นไปเยี่ยมเยียนบุตร การติดต่อสื่อสาร หรือการส่งคืนบุตรของแม่วัยรุ่น

การมอบบุตรของแม่วัยรุ่นตามวรรคหนึ่ง ให้ครอบครัวทดแทนและแม่วัยรุ่นทำบันทึกข้อตกลง และลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานตามแบบที่อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชนกำหนด

ข้อ ๑๓ ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชนมีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพและตรวจเยี่ยมบุตรของแม่วัยรุ่นที่อยู่ในความดูแลของครอบครัวทดแทน และรายงานผลการตรวจเยี่ยมตามแบบที่อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชนกำหนดเป็นประจำทุกเดือนต่อหัวหน้าบ้านพักเด็ก และครอบครัว หรือผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ แล้วแต่กรณี และประสานงานให้ความช่วยเหลือบุตรของแม่วัยรุ่นจนกว่าจะสิ้นสุดระยะเวลาการเลี้ยงดูของครอบครัวทดแทน

ข้อ ๑๔ การยกเลิกการเลี้ยงดูบุตรของแม่วัยรุ่น มีดังต่อไปนี้

(๑) สิ้นสุดระยะเวลาการเลี้ยงดูตามบันทึกข้อตกลง

(๒) แม่วัยรุ่นขอรับบุตรของตนกลับมาเลี้ยงดู

(๓) ครอบครัวทดแทนยกเลิกการเลี้ยงดู

(๔) ครอบครัวทดแทนผิดเงื่อนไขข้อหนึ่งข้อใดตามบันทึกข้อตกลง

(๕) ครอบครัวทดแทนไม่สามารถเลี้ยงดูบุตรของแม่วัยรุ่นต่อไปได้

(๖) การเลี้ยงดูของครอบครัวทดแทนอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจแก่บุตรของแม่วัยรุ่น

กรณีตาม (๑) หรือ (๓) ให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนรับบุตรของแม่วัยรุ่นกลับมาดูแลต่อไป

กรณีตาม (๒) ให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนดำเนินการส่งบุตรคืนให้แก่แม่วัยรุ่น เว้นแต่บุตรของแม่วัยรุ่นดังกล่าวพึงได้รับการสงเคราะห์หรือได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก

กรณีตาม (๔) (๕) หรือ (๖) ให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนบอกเลิกบันทึกข้อตกลงและรับบุตรของแม่วัยรุ่นกลับมาดูแลต่อไป

การรับบุตรของแม่วัยรุ่นกลับมาดูแลตามวรรคสองและวรรคสี่ ให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนดำเนินการตามข้อ ๘ หรือข้อ ๑๕ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่ไม่สามารถติดตามตัวแม่วัยรุ่นได้เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการเลี้ยงดูบุตรตามบันทึกข้อตกลง หรือแม่วัยรุ่นยินยอมให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนดำเนินการตามกฎหมายให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก หรือกฎหมายว่าด้วยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมต่อไป

หมวด ๕

การจัดสวัสดิการสังคมในด้านอื่น ๆ

ข้อ ๑๖ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จัดให้มีบริการให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำแก่วัยรุ่นและครอบครัว ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๑๗ ให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนจัดหาที่พักที่เหมาะสมและปลอดภัยตามความจำเป็นของวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์หรือแม่วัยรุ่นทุกรายที่ต้องการความช่วยเหลือโดยไม่เลือกปฏิบัติ

ข้อ ๑๘ วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์หรือแม่วัยรุ่นที่ประสงค์หาที่พักตามข้อ ๑๗ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้แจ้งความประสงค์ที่กรมกิจการเด็กและเยาวชน หรือสถานที่และวิธีการอื่นใดตามที่อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชนกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๒) ในท้องที่จังหวัดอื่น ให้แจ้งความประสงค์ที่บ้านพักเด็กและครอบครัว สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือสถานที่และวิธีการอื่นใด ตามที่อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชนกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๑๙ ในกรณีที่วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์หรือแม่วัยรุ่นเข้าพักอาศัยอยู่ในบ้านพักเด็กและครอบครัว หรือที่พักอื่นใดที่กรมกิจการเด็กและเยาวชนจัดให้แล้ว ให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนดำเนินการหรือประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายในกระทรวง ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์หรือแม่วัยรุ่นได้รับการศึกษาอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง

(๒) จัดให้วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์หรือแม่วัยรุ่นได้รับการดูแลสุขภาพ

(๓) จัดให้วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์หรือแม่วัยรุ่นได้รับการฝึกอาชีพหรือทำงานอื่นใดตามความสนใจหรือความถนัด โดยคำนึงถึงสุขภาพและสภาพแวดล้อมทางสังคมของวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ หรือแม่วัยรุ่น และครอบครัว

ในกรณีวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์หรือแม่วัยรุ่นมีความจำเป็นต้องได้รับการอนามัยการเจริญพันธุ์ ให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนส่งต่อไปยังสถานบริการเพื่อให้วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์หรือแม่วัยรุ่นนั้นได้รับการอนามัยการเจริญพันธุ์

ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓

จุติ ไกรฤกษ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ บัญญัติให้มีการจัดสวัสดิการสังคมที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการดำเนินการดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

กำหนดการดำเนินการของราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อให้วัยรุ่นได้รับสิทธิ
ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวในวัยรุ่น
พ.ศ. ๒๕๖๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น

ข้อ ๓ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นจัดให้มีหรือสนับสนุนให้มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐหรือของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความพร้อมของราชการส่วนท้องถิ่นด้วย

ในกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นใดไม่สามารถจัดให้มีหรือสนับสนุนให้มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐหรือของเอกชนตามวรรคหนึ่งได้ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และส่งต่อวัยรุ่นซึ่งประสงค์จะได้รับการบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ไปยังสถานบริการที่มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์

ข้อ ๔ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นจัดให้มีการให้บริการข้อมูลข่าวสารและความรู้ รวมทั้ง การให้คำปรึกษาแก่วัยรุ่นด้านอนามัยการเจริญพันธุ์และการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวในวัยรุ่น

การให้บริการข้อมูลข่าวสารและความรู้ตามวรรคหนึ่ง อาจกระทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ การอบรม การจัดกิจกรรม การจัดทำเอกสารเผยแพร่ หรือวิธีการอื่นใด เพื่อให้วัยรุ่นสามารถเข้าถึง ข้อมูลข่าวสารและความรู้ได้โดยสะดวก

ในการให้คำปรึกษาตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีบุคลากรซึ่งมีความรู้ความสามารถเพื่อให้คำปรึกษาที่ได้มาตรฐานตามหลักวิชาการแก่วัยรุ่นเป็นรายบุคคล โดยต้องรักษาความลับและความเป็นส่วนตัวของวัยรุ่น

ในกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นใดไม่มีบุคลากรหรือมีบุคลากรไม่เพียงพอแก่การให้คำปรึกษาที่ได้มาตรฐานตามหลักวิชาการตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นนั้น อาจประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีความพร้อมในการให้คำปรึกษาเพื่อร่วมดำเนินการด้วยก็ได้

ข้อ ๕ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นจัดให้มีสวัสดิการสังคมแก่วัยรุ่นเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการประกอบอาชีพหรือการประสานงานเพื่อจัดหางาน

(๒) การสังคมสงเคราะห์และพัฒนาคุณภาพชีวิต

(๓) ส่งเสริมการพัฒนาด้านสุขภาพ ร่างกาย และจิตใจ

(๔) การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายหรือการประสานส่งต่อไปยังหน่วยงานทางกระบวนการยุติธรรม

นอกจากการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นอาจประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้วัยรุ่นในเขตราชการส่วนท้องถิ่นได้รับการจัดสวัสดิการสังคม

ข้อ ๖ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นจัดให้มีระบบการส่งต่อและการบูรณาการร่วมกับสถานศึกษา สถานบริการ สถานประกอบกิจการ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

ข้อ ๗ ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดทำแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น หรือสนับสนุนงบประมาณเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นให้แก่หน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนได้ตามกฎ ระเบียบ หรือข้อบัญญัติเกี่ยวกับเงินอุดหนุนของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ได้ตามความจำเป็น

ข้อ ๘ การดำเนินการใด ๆ เพื่อให้วัยรุ่นได้รับสิทธิในการป้องกันและแก้ไขปัญหการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการตามกฎกระทรวงนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ บัญญัติให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้วัยรุ่นในเขตราชการส่วนท้องถิ่นได้รับสิทธิตามมาตรา ๕ และให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการส่งเสริมสนับสนุน การให้คำปรึกษาแนะนำ และดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังครมในวัยรุ่น

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๖ ประกอบข้อ ๕ แห่งกฎกระทรวงการจัดสวัสดิการสังคม ที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังครมในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๖๓ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการส่งเสริมสนับสนุน การให้คำปรึกษาแนะนำ และดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้อง ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังครมในวัยรุ่น”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“หน่วยราชการในสังกัด” หมายความว่า หน่วยราชการในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

“สายด่วน ๑๓๐๐” หมายความว่า ศูนย์ช่วยเหลือสังคม สายด่วน ๑๓๐๐ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ข้อ ๔ ให้หน่วยราชการในสังกัด ส่งเสริมสนับสนุน หน่วยงานของรัฐและหน่วยงานของเอกชน ที่เกี่ยวข้องในการประสานงาน ฝึกอบรม และให้ความช่วยเหลือแก่วัยรุ่นที่ด้อยโอกาสและครอบครัว ดังนี้

(๑) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังครมในวัยรุ่นเพื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงหรือสถานีวิทยุโทรทัศน์ เครือข่ายสารสนเทศ เว็บไซต์ และช่องทางอื่น ๆ

(๒) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังครมในวัยรุ่นระหว่างหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(๓) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือการจัดสวัสดิการสังคมแก่วัยรุ่นที่ด้อยโอกาสและครอบครัว

(๔) ประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดหาทุนแก่วัยรุ่นที่ด้อยโอกาสหรือแม่วัยรุ่นให้ได้ประกอบอาชีพตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ตามหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

(๕) จัดให้มีการส่งต่อวัยรุ่นที่ด้อยโอกาสหรือแม่วัยรุ่น เพื่อให้ได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมและต่อเนื่อง ได้รับบริการอนามัยเจริญพันธุ์ หรือได้รับการฝึกอาชีพหรือจัดหาทุนให้ได้ประกอบอาชีพตามความเหมาะสม แล้วแต่กรณี

(๖) ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ หรือสนับสนุนด้านบุคลากรแก่หน่วยงานของรัฐและหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(๗) ดำเนินการอื่นใด เพื่อประโยชน์ในการประสานงาน ฝ่าละอองธุลีพระบาท และให้ความช่วยเหลือ แก่วัยรุ่นที่ต้งครรภ์และครอบครัว

ข้อ ๕ ให้หน่วยราชการในสังกัดจัดให้มีบริการให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำแก่วัยรุ่นและครอบครัว เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นหรือเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๖ วัยรุ่นและครอบครัวที่ประสงค์จะขอรับบริการคำปรึกษาหรือคำแนะนำในการ จัดสวัสดิการสังคมที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น สามารถติดต่อได้ที่ หน่วยราชการในสังกัด ตามวันและเวลาราชการ หรือสายด่วน ๑๓๐๐ ตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมง

ข้อ ๗ การขอรับบริการตามข้อ ๖ สามารถติดต่อได้ ดังนี้

(๑) วัยรุ่นและครอบครัวมาติดต่อด้วยตัวเอง หรือมอบให้บุคคลในครอบครัวที่เกี่ยวข้อง มาติดต่อ

(๒) เป็นหนังสือ หรือจดหมาย

(๓) โทรสายด่วน ๑๓๐๐

(๔) วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ปรเมธี วิมลศิริ

ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH